

arallegim

El tendre afer d'una 'dominatrix' i la seva esclava

ISRAEL PUNZANO

Els excessos barroers dels autors de l'underground dels 80 i la competència del porno a internet després van propinar una estocada mortal al còmic eròtic. Tot i que no s'ha deixat de practicar mai –en aquests anys s'han publicat obres imperdibles com *Lost girls*, d'Alan Moore, la biogràfica *Fresya chocolate*, d'Aurelia Aurita, o les comèdies homoeròtiques de Ralf König–, semblava que no tornaria l'època d'or en què regnaven artistes com Milo Manara. Però els aficionats a les històries humides estan de sort: el gènere viu una revifalla on menys es podia esperar, el mercat dels Estats Units, la meca del que és políticament correcte. Com ja és habitual, l'aire fresc ve de petites editorials, sobretot de l'inquiet segell Image, que aposta fort per l'erotisme en sèries com l'escabrosa *Sex* o la divertida *Sex criminals*. En aquest renaixement destaca també *Sunstone*, del croat Stjepan Sejic, una obra que va néixer com un entreteniment a la web Deviant Art, temple del friquisme. Al primer volum, el lector assisteix a les cites inicials plenes d'inseguretats de les protagonistes, una *dominatrix* i una submissa que exploren la seva sexualitat amb les mateixes dosis de càstig i tendresa. Aquí l'erotisme és el tema central i no l'excusa per encadenar escenes sexuals explícites de ràpid consum, com passa amb el *hentai* japonès. És a dir, un autèntic goig de còmic. ♦

SUNSTONE I
STJEPAN SEJIC
PANINI
TRAD. EDUARDO
LÓPEZ LAFUENTE
128 PÀG. / 16 €

GETTY

Les virtuts de l'humor anglès

MARINA PORRAS

El llibre de la senyoreta Buncle, de Dorothy Emily Stevenson (1892-1973) pot semblar d'entrada poc més que una novel·la anglesa de segona fila (i ja voldrien totes les literatures tenir una segona fila com l'anglesa), però aquest llibre és molt més que una comedieta per passar l'estona. És una novel·la excel·lent i a més és entretinguda i recomanable per a tot tipus de lectors. És la prova que demostra que es pot fer bona literatura per a un públic molt ampli. Que sembla una obvietat però no ho és si ens fixem en la indústria editorial, que tendeix a dividir-se entre *best-sellers* poc literaris i les filies minoritàries de l'editor de torn. Evidentment hi ha excepcions, i la col·lecció El Cercle de Viena n'és una. L'equi-

EL LLIBRE DE LA SENYORETA BUNCLE
D.E. STEVENSON
VIENA / ALBA
TRAD. MARTA PERA
384 PÀG. / 25 €

libri entre esperit comercial i qualitat permet que el Cercle guanyi lectors amb cada títol que publica i en mantingui molts altres de fidels i exigents.

Una sàtira sobre els veïns

Tornant a la novel·la, la nostra protagonista és la senyoreta Buncle, una soltera de quaranta anys que viu en un poblet escocès on el més interessant que passa és la festa infantil que una veïna organitza per Nadal. Els ciutadans de Silverstream viuen una vida agradable i monòtona fins que una novel·la entra a les seves rutines i causa un gran caos. Resulta que la senyoreta Buncle s'ha quedat sense diners i per guanyar-ne uns quants ha decidit que podria criar gallines o escriure un llibre, i d'entre les dues opcions s'ha quedat amb la del llibre perquè així almenys no se li embruta la ca-

sa. Però ella no té gens d'imaginació i l'única cosa sobre la qual pot escriure són els seus veïns.

I és que ells no ho saben però són carn de sàtira. En aquesta novel·la hi surten tots els clixés: les velles xafarderes, la senyoreta guapa soltera i malvada, un coronel retirat i enamorat, un atractiu vicari aficionat al tennis, un erudit fracassat, un metge sensat, la vídua ressentida... Un catàleg immillorable per a una comèdia. Començant per la senyoreta Buncle, una dona insegura, que tothom pren per bleada i que els veïns no poden imaginar que és l'autora del llibre infame. Perquè la novel·la que els ridiculitza i que explica les seves intimitats ha sigut publicada amb un pseudònim, John Smith. Enfurismats, els veïns comencen un pla a la recerca i captura de l'odiós autor perquè, com afirma una afectada, "cal demostrar a Anglaterra que la llar continua sent un lloc sagrat i que no es pot violar amb total impunitat". Així, seguirem les aventures dels veïns i de la senyoreta Buncle (i del seu afortunat editor, que es fa d'or) en una novel·la d'un fenomenal humor anglès que és un artefacte perfecte en què totes les històries s'entrellacen per acabar amb un final d'aquells tan rodonets i tan Jane Austen en el qual qui és bo acaba bé i qui és dolent acaba malament.

Quins límits té la ficció?

Però a més, i aquí és on podem diferenciar el passatemps del que és un bon llibre, aquesta novel·la que sembla tan simple permet moltes més lectures. Per exemple: arran de les reaccions dels veïns sobre el llibre, la senyoreta Buncle escriu una segona novel·la, i per tant ens trobem un llibre sobre un llibre dins d'un altre llibre –i una boníssima reflexió sobre la metaliteratura–. La novel·la també tracta la qüestió dels límits de la ficció: mentre escriu, Buncle barreja el poble inventat amb el real fins al punt que ella i el personatge que representa es confonen i no distingeix el seu jo literari de la seva identitat. És a dir, que *El llibre de la senyoreta Buncle* és alguna cosa més que una simpàtica sàtira: és bona literatura per al gran públic. Molt fàcil de dir però bastant més difícil de trobar. ♦

Domesticitat i desvari

PERE ANTONI PONS

Vida de casa, publicada originàriament el 1980, va ser la primera novel·la de Marilynne Robinson (Idaho, 1943), actualment una de les autores més aclamades dels Estats Units. Amb un llenguatge poetitzant, recobert de veladures oníriques i ple de descripcions gairebé pictòriques – "uns núvols blancs, fornits, molts com querubins" –, la novel·la conta la història de dues germanes que es crien en una família marcada per la mort i les desercions.

Les germanes protagonistes, la Ruthie (que també és la narradora) i la Lucille, habiten una casa al llin-

dar del poble de Fingerbone, a tocar d'un llac misteriós i enorme, on anys enrere va haver-hi un greu accident de ferrocarril en què va morir el seu avi i on al cap d'un temps va suïcidar-se la seva mare. Orfenes, creixen amb l'àvia, que quan es mor les deixa a càrrec de les dues germanes fadrines del seu marit difunt. Les dues tietes velles de les noies no triguen gaire a veure's superades per les circumstàncies i passen la responsabilitat de la criança a la Sylvie, la germana petita de la mare suïcida, una dona d'uns trenta-cinc anys de trajectòria erràtica i de caràcter fràgil i inquietant.

Aquesta inestabilitat familiar, més l'ambient suggestiu i spectral de l'indret en què viuen ("un pai-

VIDA DE CASA
MARILYNNE
ROBINSON
EDICIONS DE 1984
TRADUCCIÓ
D'ESTHER TALLADA
224 PÀG. / 19 €

satge exorbitant", "un clima grotesc"), determina el caràcter de les dues germanes, necessitades d'afecte, sempre amb por de ser abandonades altre cop, molt unides al principi però progressivament distanciades a mesura que la Sylvie, que té tendència a contar històries tortuoses i inapropiades, es comporta d'una manera cada cop més excèntrica.

Una novel·la sempre estranya

El fet que Robinson opti per un llenguatge de textures simbòliques i que les dues germanes visquin una quotidianitat tan peculiar confereix a la novel·la una atmosfera entre casolana i mítica que fa pensar (sense igualar-lo,

potser perquè aquí és menys crispat, més eteri) en el realisme funeràriament lluminós de Juan Rulfo. En aquest sentit, i encara que la traducció d'Esther Tallada s'intueix laboriosa i efectiva, potser hauria sigut adient traduir el títol d'una manera literal. *Housekeeping* vol dir "feines de casa", o "intendència domèstica", i el contrast entre un títol tan vulgar i l'estranyesa permanent de la novel·la recorda al lector que està transitant un món de veritats fonedisses, de realitats tan inaprehensibles com un somni i de records tan vius com l'instant present. També l'avis que, en aquesta novel·la, el seny i el desvari són dues habitacions d'una mateixa llar. ♦